

EXPUNERE DE MOTIVE

Proiectul Legii bugetului asigurarilor sociale de stat a fost intocmit pe baza datelor de prognoza privind evolutia principalilor indicatori macroeconomici pe anul 2001, executia veniturilor si cheltuielilor asigurarilor sociale de stat in anul 2000, masurile de protectie sociala a veniturilor populatiei care se au in vedere pentru anul 2001 precum si implicatiile pe care le presupune intrarea in vigoare, cu data de 1.04.2001, a Legii nr.19/2000 privind sistemul public de pensii si alte drepturi de asigurari sociale.

Acest ultim element a impus o abordare diferita in ceea ce priveste stabilirea veniturilor si a cheltuielilor aferente sistemului public de pensii si alte drepturi de asigurari sociale, in sensul ca pentru trimestrul I al anului 2001 sunt aplicabile prevederile legislatiei in domeniu, in vigoare pana la data de 1.04.2001, iar pentru urmatoarele 9 luni s-au avut in vedere prevederile Legii nr.19/2000 privind sistemul public de pensii si alte drepturi de asigurari sociale.

Acest din urma aspect vizeaza, in principal, largirea sferei de cuprindere a numarului de contribuabili, modul de stabilire a contributiilor si colectarea acestora, stabilirea si acordarea drepturilor de asigurari sociale pentru beneficiarii cuprinsi in sistem, toate acestea avand implicatii corespunzatoare asupra nivelului veniturilor si cheltuielilor totale ale bugetului asigurarilor sociale de stat.

Asigurarile sociale de stat, potrivit prezentului proiect de lege, cuprind veniturile, cheltuielile si rezultatele financiare ale bugetului asigurarilor sociale de stat, respectiv bugetului Fondului pentru plata ajutorului de somaj, ca diferenta intre veniturile totale si cheltuielile totale.

Numarul mediu de persoane beneficiare de drepturi banesti de asigurari sociale de stat, care s-a avut in vedere la elaborarea legii bugetului asigurarilor sociale de stat pe anul 2001 este urmatorul:

- 4.382.000 pensionari de asigurari sociale de stat;
- 1.777.000 pensionari agricultori;
- 300.000 persoane cu ajutor de somaj;
- 470.000 persoane cu alocatie de sprijin;
- 110.000 persoane cu ajutor de integrare profesionala.

De asemenea, la elaborarea proiectului legii bugetului asigurarilor sociale de stat pe anul 2001, principalele drepturi acordate in cadrul asigurarilor sociale de stat au fost luate in considerare in urmatoarele quantumuri medii lunare:

- 1.305.252 lei/luna - pensia de asigurari sociale de stat;
- 269.087 lei/luna - pensia agricultorilor;
- 973.000 lei/luna - ajutorul de somaj;
- 408.660 lei/luna - alocatia de sprijin;
- 525.617 lei/luna - ajutorul de integrare profesionala;

La determinarea nivelelor medii lunare pe anul 2001 ale pensiei de asigurari sociale, pensiei agricultorilor, ajutorului de somaj, ajutorului de integrare profesionala si alocatiei de sprijin s-a plecat de la quantumurile realizate in luna decembrie 2000 si masurile de protectie sociala a veniturilor, preconizate pentru anul 2001.

In functie de derularea executiei bugetare si a resurselor financiare posibil de alocat, asa cum rezulta si din Programul de Guvernare, se va analiza oportunitatea realizarii unei prime etape de recorelare a pensiilor pentru a se restabili proportiile firesti intre diferitele categorii de pensionari.

In contextul aplicarii prevederilor Legii nr.19/2000 privind sistemul public de pensii si alte drepturi de asigurari sociale, in prezentul proiect de lege se prevad si urmatoarele:

- cotele de contributie de asigurari sociale diferite in raport de conditiile de munca;

- cuantumul fix al indemnizatiilor pentru insotitor, in cazul pensionarilor de gradul I de invaliditate;
- cuantumul ajutorului de deces;
- coeficientul in raport de care se stabileste valoarea unui punct de pensie in anul 2001.

De asemenea in anexele la proiectul de lege sunt detaliate veniturile si cheltuielile bugetului asigurarilor sociale de stat si pentru bugetul Fondului pentru plata ajutorului de somaj pe anul 2001, care se supun aprobarii.

In **Bugetul asigurarilor sociale de stat** cea mai mare parte din venituri provine din contributia de asigurari sociale de stat, care insumeaza atat veniturile din contributiile datorate potrivit legislatiei in vigoare, cat si veniturile din contributiile datorate potrivit Legii nr.19/2000, respectiv contributia pentru asigurari sociale datorata de angajatori, de salariati si alte persoane asimilate, de alte persoane asigurate, precum si contributiile pentru asigurari sociale datorate de persoanele aflate in somaj.

De asemenea, in acest buget sunt prevazute si veniturile din contributiile suportate de beneficiarii biletelor de tratament si odihna. Pentru anul 2001 se propune acordarea unui numar de 435.000 de locuri din care 375.000 locuri la tratament balnear si 60.000 locuri la odihna. Mentionam ca in anul 2001 se pot acorda gratuit 35.000 bilete persoanelor care, potrivit legii, beneficiaza de aceste gratuitati.

Criteriile pe baza carora se acorda bilete pentru tratament, precum si nivelul cotei de participare individuala a beneficiarilor se stabilesc de Casa Nationala de Pensii si alte Drepturi de Asigurari Sociale conform prevederilor art. 117, alin.(5) din Legea nr.19/2000, iar in cazul biletelor de odihna conditiile de acordare se stabilesc prin hotarare de Guvern.

Pentru asigurarea echilibrului bugetului asigurarilor sociale de stat se alocă de la bugetul de stat sub forma de transferuri, o subventie in suma de 1.500 miliarde lei.

Cheltuielile bugetului asigurarilor sociale de stat sunt destinate platii pensiilor si celorlalte prestatii de asigurari sociale de stat: incapacitate temporara de munca, maternitate, ingrijirea copiilor bolnavi pana la 3 ani, cresterea copiilor pana la 2 ani, tratament balnear si odihna, ajutoare de deces, compensatii pentru pensiile refugiatilor greci si contributii pentru asigurarile sociale de sanatate ale persoanelor aflate in concediu medical.

In bugetul asigurarilor sociale de stat pe anul 2001 sunt prevazute si cheltuielile necesare pentru transmiterea drepturilor de pensii, precum si cheltuieli pentru organizarea si functionarea sistemului public de pensii, prevazute in Legea nr.19/2000.

Potrivit prevederilor art.6 din Ordonanta Guvernului nr.66/1994, cu modificarile ulterioare, bugetul asigurarilor sociale de stat datoreaza trezoreriei statului dobanzi pentru sumele imprumutate din trezorerie in vederea acoperirii deficitelor temporare inregistrate de bugetul asigurarilor sociale de stat. In proiectul de lege se prevede posibilitatea achitarii din bugetul asigurarilor sociale de stat a dobanzilor datorate trezoreriei statului pentru acoperirea deficitelor temporare ale bugetului asigurarilor sociale de stat din anii anteriori.

In bugetul asigurarilor sociale de stat, pentru anul 2001 sunt prevazute cheltuieli finantate din credite externe, ca urmare a aplicarii acordului de imprumut convenit de Romania cu Banca Internationala pentru Reconstructie si Dezvoltare pentru Proiectul privind forta de munca si protectia sociala, ratificat prin Ordonanta Guvernului nr.35/1995, aprobata prin Legea nr.121/1995.

Bugetul Fondului pentru plata ajutorului de somaj prevede realizarea unor venituri care provin in cea mai mare parte din contributia de 5% datorata de persoanele fizice si juridice care angajeaza personal si din contributia de 1%

datorata de salariati pentru constituirea Fondului pentru plata ajutorului de somaj.

De asemenea, sunt prevazute venituri din majorari de intarziere pentru neplata la termen a contributiilor datorate de persoanele fizice si juridice, taxe pentru cursuri de calificare si recalificare, incasari din rambursarea imprumuturilor acordate pentru infiintarea si dezvoltarea de intreprinderi mici si mijlocii, precum si donatii reprezentand cofinantarea PHARE pentru anul 2001 pentru platile compensatorii, conform Memorandumului de finantare dintre Guvernul Romaniei si Comisia Europeana referitor la Programul RO 9904 pentru restructurarea intreprinderilor si reconversie profesionala (RICOP) semnat la Bucuresti la 30 decembrie 1999, ratificat prin Ordonanta de urgenta a Guvernului nr. 62/2000.

Cheltuielile Fondului pentru plata ajutorului de somaj sunt destinate, in cea mai mare parte, pentru plata ajutorului de somaj, alocatiei de sprijin, ajutorului de integrare profesionala, indemnizatiilor pentru personalul agentilor economici din sectorul productiei de aparare a caror activitate este intrerupta temporar, pentru plata absolventilor institutiilor de invatamant, platilor compensatorii si pentru calificarea si recalificarea somerilor.

Mentionam ca in anul 2001 beneficiaza de plati compensatorii acordate din bugetul Fondului pentru plata ajutorului de somaj numai persoanele disponibilizate prin concedieri colective din unitatile prevazute in Planul de restructurare in vederea aplicarii Programului de restructurare a intreprinderilor si de reconversie profesionala (RICOP), conform prevederilor Ordonantei de urgenta a Guvernului nr.77/2000 pentru modificarea si completarea Ordonantei de urgenta a Guvernului nr.98/1999 privind protectia sociala a persoanelor ale caror contracte individuale de munca vor fi desfacute ca urmare a concedierilor colective.

Incepand cu 1 aprilie 2001, din bugetul Fondului pentru plata ajutorului de somaj se suporta, in conditiile legii, contributiile de asigurari sociale de stat pentru persoanele care beneficiaza de unele drepturi din acest fond.

De asemenea, in anul 2001 din bugetul Fondului pentru plata ajutorului de somaj se alocă sume importante pentru acoperirea cheltuielilor privind masurile active, conform Programului de guvernare pe perioada 2001-2004.

Potrivit prevederilor Legii nr.1/1991 privind protectia sociala a somerilor si reintegrarea lor profesionala, republicata, din bugetul Fondului pentru plata ajutorului de somaj se suporta cheltuieli si pentru acordarea de credite cu dobanzi avantajoase pentru intreprinzatorii mici si mijlocii care creeaza locuri de munca, ocupate cu prioritate de catre persoane din randul somerilor.

In anul 2001, din bugetul Fondului pentru plata ajutorului de somaj se platesc dobanzile aferente imprumutului contractat de la trezoreria generala a statului In anul 2000 pentru acoperirea deficitului temporar inregistrat de acest buget, conform Hotararii Guvernului nr.358/2000 privind acordarea unui imprumut de la trezoreria generala a statului Agentiei Nationale pentru Ocupare si Formare Profesionala.

In bugetul Fondului pentru plata ajutorului de somaj sunt prevazute, de asemenea, sumele necesare pentru functionarea Agentiei Nationale pentru Ocuparea Fortei de Munca, potrivit prevederilor Legii nr.145/1998, cu modificarile si completarile ulterioare.

Pentru centrele de pregatire si perfectionare profesionala din cadrul fundatiilor romano-germane din Arad, Sibiu si Timisoara, stabilite prin protocolul romano-german semnat la Bonn la 20 ianuarie 1992, in bugetul Fondului pentru plata ajutorului de somaj pe anul 2001, la cheltuieli este cuprinsa si suma de 4,8 miliarde lei, reprezentand contributia partii romane la finantarea fundatiilor romano-germane, potrivit

Intelegerii dintre Guvernul Romaniei si Guvernul Republicii Federale Germania cu privire la continuarea proiectului "Promovarea calificarii profesionale".

De asemenea, in bugetul Fondului pentru plata ajutorului de somaj pe anul 2001, sunt prevazute cheltuieli de investitii de natura celor prevazute la art.22 alin.(2) din Legea nr.72/1996 privind finantele publice , in care sunt incluse si cele cu finantare din credite externe aprobate cu aceasta destinatie.

In bugetul Fondului pentru plata ajutorului de somaj, pentru anul 2001 sunt prevazute cheltuieli finantate din credite externe, ca urmare a aplicarii acordului de imprumut convenit de Romania cu Banca Internationala pentru Reconstructie si Dezvoltare pentru Proiectul privind forta de munca si protectia sociala, ratificat prin Ordonanta Guvernului nr.35/1995, aprobata prin Legea nr.121/1995.

Fata de cele aratate mai sus, s-a intocmit proiectul de lege alaturat, pe care il supunem Parlamentului spre adoptare.

Adrian Năstase
PRIM-MINISTRU

ADRIAN NĂSTASE